

12. YÛSUF SÛRESİ

Mekke döneminin sonlarında, Hûd s ûresinin hemen ardından indirilmiştir. Y û s u f Peygamberin kıssasını anlattığı için bu adı almıştır. I I I ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın Adıyla!

Beni yoktan var edip üstün yeteneklerle donatan ve kulluk göreviyle yeryüzüne gönderen sonsuz şefkat ve merhamet sahibi yüce Rabb'imın adıyla, O'nun verdiği güç ve yetkiye dayanarak ve yalnızca O'nun adına okuyor, söylüyorum:

1. Elif, Lâm, Râ. Dinle bak, ey insan! Rabb'inden sana bir mesaj geldi: **Bunlar**, hidâyet ve kurtuluş yollarını gösteren **a p a ç ı k** ve apaydınlık **Kitabın ayetleridir.**

2. Gerçekten Biz onu, düşünüp anlayabilesiniz diye Arapça bir metin olarak gönderdik. Kur'an'ın ilk muhatabı olan siz Araplar, eğer başka bir dili konuşuyor

olsaydınız, o zaman ayetlerimizi o dilde gönderecektik.

3. Dinle, ey Muhammed! Sana gönderdiğimiz bu Kur'an ayetleri sayesinde, insanlık tarihinde yaşanmış öykülerin en güzelini anlatacağız. Yoksa sen, bu ndan önce geçmiş Peygamberlerin kıssaları hakkında hiçbir bilgiye sahip değildin. İşte, İbrahim oğlu İshak oğlu Yakup oğlu Yûsuf'un ibretlerle dolu hayat hikayesi:

4. Bir zamanlar küçük bir çocuk olan Yûsuf, babasına demişti ki: “Babacığım, ben rüyamda on bir yıldızı, Güneş'i ve Ay'ı gördüm; baktım ki, onların hepsi bana secde ediyorlar.”

5. Yûsuf'un gördüğü rüyanın ne anlama geldiğini bilen babası, “Yavruc uğum!” dedi, “Sakın bu rüyayı kardeşlerine anlatma; yoksa senin üstünlüğünü çekemeyerek şeytana uyarlar da, sana bir kötülük yapmaya kalkışsınlar! Çünkü

şeytan, insanın apaçık bir düşmanıdır.”

6. “Demek ki, Rabb’in seni şu tertemiz ahlâkından dolayı seçip yüceltecek, sana rüyada görülen olayları yorumlama ve meselelerin içyüzüne vâkıf olma bilgisini öğretecek ve böylece, tıpkı daha önce ataların İbrahim ve İshak’a nimetlerini tamamladığı gibi, sana ve Yakup ailesine vermiş olduğu nîmetleri daha büyük lütuflarla tamamlayacaktır. Hiç kuşkusuz Rabb’in, sonsuz ilim ve hikmet sahibidir.”

Ey dinleyici! Bu kıssayı, sıradan bir hikaye, bir roman zannetme:

7. Gerçekten Yûsuf ve kardeşlerinin başından geçen bu öyküde , öğüt almak isteyenler için nice uyarılar ve ibret verici dersler vardır:

8. Hani Yûsuf’un kardeşleri, kendi aralarında konuşurlarken diyorlardı ki: “Yûsuf ile öz kardeşi Bünyamin, babamızın gözünde

bizden daha kıymetli. Oysa onlar iki küçük çocuk, biz ise hem güçlü kuvvetli, hem de on kişilik kalabalık bir topluluğuz. Doğrusu babamız, apaçık bir yanılğı içerisinde.”

9. “Bunun için, Yûsuf’u ya öldürmeli, ya da o n u asla geri dönemeyeceği uzak bir yere atmalısınız ki, babanızın bütün ilgi ve şefkati yalnızca size kalsın! Ondan sonra da, nasıl olsa tövbe eder, iyi birer insan olursunuz!”

10. İçlerinden nisbeten daha insaflı olan biri, “Bence Yûsuf’u öldürmeyin; eğer mutlaka bir şey yapacaksanız, onu şehrin dışındaki bir kuyunun içine atın; oradan geçen kervanlardan biri onu alıp uzak diyarlara götürsün. Böylece, elimizi kana bulamadan amacımıza ulaşmış oluruz.” dedi. Bu teklif, diğerleri tarafından da kabul edildi ve sinsi plân uygulanmaya başlandı:

11. Yûsuf’un kardeşleri, babaları Yakup Peygambere gelerek bir kır gezisine çıkmaya karar

verdiklerini ve Yûsuf'u da yanlarında götürmek istediklerini söylediler. Babaları, bunun tehlikeli olabileceğini söyleyince, **“Ey babamız!” dediler, “Yûsuf hakkında bize neden güvenmiyorsun? Oysa biz ne de olsa onun kardeşleriyiz ve her zaman onun iyiliğini isteriz.”**

12. “Yarın çıkacağımız gezintide onun da bize katılmasına izin ver de, çocukcağz kırlarda, bayırlarda gönlüne gezip oynasın. Sen hiç merak etme, biz onu gözümüz gibi koruruz!”

13. Babaları, “Onu götürmeniz beni gerçekten çok üzer. Çünkü onun bir an bile yanımdan uzak kalmasına dayanamam. Ayrıca, gideceğiniz yer tehlikelerle dolu. Siz başka işlerle meşgul olurken, bir anlık dalgınlığınıza denk gelir de, kurdun biri onu kapar diye endişe ediyorum!” dedi.

14. Bunun üzerine onlar, “Biz bu kadar güçlü ve hazırlıklı bir topluluk olduğumuz hâlde,

yine de onu kurt kapacaksa, o zaman yazıklar olsun bize!” dediler.

15. Böylece, babalarını iknâ ederek Yûsuf'u yanlarına alıp yola çıktılar. **Onu götürüp** kervanların uğrak yeri olan eski bir **kuyunun içine atmaya karar verdikleri** nde, büyük bir üzüntü ve endişe içinde olan **Yûsuf'a şöyle vahyettik:** “ Ey Yûsuf! Sakın korkma, ümitsizliğe kapılma! Çünkü Biz seni buradan kurtaracak ve yüce makâmlara ulaştıracağız. Yıllar sonra, kardeşlerinle tekrar karşılaşacaksın. İşte o gün, **onlar** seni tanımadıkları için olup bitenlerin **farkında bile değillerken,** bu çirkin **davranışlarını onlara haber vereceksin.** O zaman, hepsi utanç ve pişmanlıkla başlarını öne eğip senden özür dileyecekler.”

16. Yûsuf'un kardeşleri, onu kuyuya atmadan önce gömleğini almışlardı. Öldürdükleri bir hayvanın kanına buladıkları bu gömleği de yanlarına alarak, **hava kararırken, ağlaya ağlaya babalarının yanına geldiler.**

17. “Ey babamız!” dediler, “Biz aramızda yarışmak için konakladığımız yerden azıcık uzaklaşmış, Yûsuf’u da eşyalarımızın yanında bırakmıştık. Döndüğümüzde ne görelim, bir kurt parçalamış onu! Fakat biliyoruz ki, biz her ne kadar doğruyu söylüyor olsak da, sen bize haklı olarak inanmayacaksın!”

18. Daha sonra, Yûsuf’un yalancılıktan kana bulanmış gömleğini çıkarıp gösterdiler. Yüreği kan ağlayan Yakup, “Hayır!” dedi, “Bu anlattıklarınız hiç de inandırıcı gelmiyor bana! Bu ne merhametli bir kurtmuş ki, gömleğini yırtmadan Yûsuf’umu parçalamış! Aslında, kıskançlık ve ihtirâslarınız sizi fenâ bir işe sürüklemiş. Ben de sizi Allah’a havale ediyorum. Artık bana düşen, güzelce sabretmektir. Ne diyeyim, bu anlattığınız olaylar karşısında, bana dayanma gücü vermesi için Allah’ın yardımına sığınmaktan başka çarem yok.”

Yûsuf’un durumuna gelince:

19. Şam diyârından Mısır'a doğru gitmekte olan **bir kervan**, Yûsuf'un atıldığı kuyuya yakın bir yere **gelip konakladı**. Kervan sahipleri, her zamanki gibi **su görevlisini** kuyuya **gönderdiler**. **Su görevlisi**, kuyunun başına gelip **kovasını daldırdı**. Kuyunun içinde bir çocuk olduğunu görünce, **“Yaşasın! Mısır'da köle olarak satabileceğimiz bir erkek çocuk bu!” diye sevinçle bağırdı**. Sonra onu kervan sahiplerinin yanına getirdi. **Böylece** kervancılar, Yûsuf'u ailesine teslim etmek yerine, **onu satmak amacıyla**, onu köle kabul edip **sakladılar**. **Oysa Allah**, ne çirkin bir iş **yaptıklarını** **gâyet iyi biliyordu**.

20. Uzun bir yolculuğun sonunda, nihâyet kervan Mısır'a vardı. Yûsuf'u köle pazarına çıkardılar ve **onu ucuz bir fiyata, birkaç gümüş dirheme sattılar**. Çünkü çalıntı bir çocuk olduğu için, **onu** uzun süre ellerinde tutmak **istemiyorlardı**. Zaten çok da değer vermemişlerdi.

21. Onu satın alan Mısırlı, kralın önde gelen vezirlerinden biriydi. Yûsuf’u alıp sarayına götürdü ve **karısına dedi ki: “Ona iyi bak,** en güzel şekilde yetişmesi için hiçbir fedâkârlıktan kaçınma. Çok zeki ve yetenekli bir çocuğa benziyor, **belki b i z e ileride faydası olur, yahut onu kendimize evlat ediniriz.”**

İşte böylece Biz, Yûsuf’a o ülkede güzel bir ortam hazırladık ve rüyada görülen olayları yorumlama ve meselelerin içyüzüne vâkıf olma bilgisini ona öğretmek için, kendisini katımızdan bir ilhâm ile destekledik. **İşte Allah, irâdesini yerine getirmekte böylesine güçlüdür; ne var ki, insanların çoğu bunu bilmezler.**

22. Böylece, aradan yıllar geçti. Yûsuf, gençlik dönemini bitirip olgunluk çağına ulaşınca, ona Allah adına hayata hükmetme, düzenleme yetkisi ve katımızdan derin bir ilim bahsettik. İşte Biz, güzel davrananları böyle mükâfatlandırırız.

23. Bu arada, içinde yaşadığı evin hanımı Züleyha nasıl olduysa Yûsuf’a göz koymuş, onu elde etmek için plânlar kurmaya başlamıştı. Bunun için, kocasının evde olmadığı bir gün bütün kapıları kilitledi ve “Haydi, yanıma gelsene!” dedi. Fakat Yûsuf, “Böyle bir alçaklıktan Allah’a sığınırım!” diye karşılık verdi, “Rabb’im bana bunca iyilikler bahşetmişken, O’na karşı nasıl nankörlük edebilirim? Ayrıca, beni öz evladı gibi bağrına basan efendime nasıl ihânet edebilirim? Gerçek şu ki, zâlimler asla kurtuluş yüzü göremezler!”

24. Gerçekten kadın Yûsuf’u arzulamıştı; eğer ihânet ve nankörlüğün çirkin bir davranış olduğuna dâir Rabb’inin kendisine ilhâm ettiği uyarı ve işâretini göz ardı etmiş olsaydı, Yûsuf da yenilip ona yönelecekti. Fakat Allah’ın yardımı sayesinde, arzularına gem vurarak iffetini korumasını bildi. İşte böylece Biz, onu kötülük ve ahlâksızlıktan korumak için kalbine sebat ve kararlılık verdik. Çünkü o, dürüstlüğü, samîmiyeti ve tertemiz ahlâkıyla seçkin

kullarımızdan biriydi.

25. Böylece Yûsuf, hızla oradan uzaklaşmaya başladı; kendisi önde, Züleyha arkada, **ikisi birden kapiya doğru koşmaya başladılar.** Yûsuf tam kapiya varmıştı ki, **kadın yetişip onun gömleğini arkadan çekerek boydan boya yırttı. Ve işte o anda, kapının hemen yanında, kadının kocasıyla burun buruna geldiler! Kadın, Yûsuf'un kendisine saldırdığını öne sürerek, büyük bir pişkinlikle, “Senin hanımına böyle bir kötülük yapmaya kalkışan birinin cezası, zindana atılmaktan veya can yakıcı bir işkenceye uğratılmaktan başka ne olabilir?” dedi.**

26. Yûsuf, kendisini savunarak, “Hayır, yalan söylüyor! **Asıl kendisi beni elde etmeye kalkıştı!” dedi.** Bunun üzerine, **kadının akrabalarından** bilgili ve tecrübeli biri, —ki o sırada vezirin yanında bulunuyordu — olayı aydınlatmak üzere **şöyle hakemlik yaptı: “Eğer Yûsuf'un gömleği önden yırtılmışsa; kadın**

doğru, kendisi yalan söylüyor demektir.”

27. “Yok, eğer gömleği arkadan yırtılmışsa, o zaman kadın yalan, Yûsuf doğru söylüyor demektir.”

28. Vezir, Yûsuf’un gömleğinin arkadan yırtılmış olduğunu görünce, karısına dönerek, “Anlaşıldı, bu da siz saray sosyetesinin hile ve entrikalarından biri; doğrusu, ey kadınlar! Sizin entrikalarınız çok çetindir!” dedi. Fakat o n u cezalandırmadı da. Zira olayın dillere düşmesinden korkuyordu. Bunun için:

29. “Yûsuf; lütfen bu olayı unut ve hiç kimseye bir şey anlatma ve ey kadın; sen de günahından dolayı tövbe ve istiğfar et! Allah’tan af ve mağfiret iste! Çünkü sen, gerçekten büyük bir günah işledin!” diyerek olup bitenleri örtbas etmek istedi. Fakat olayın yayılmasına engel olamadı:

30. Şehirdeki saray çevresine mensup bazı kadınlar, kendi aralarında, “Duydunuz mu?

Vezirin karısı, kölesine göz koymuş; onun aşkıyla yanıp tutuşuyormuş. Ne ayıp, âşık olmak için bula bula bir köleyi mi bulmuş? Bize öyle geliyor ki, bu kadın düpedüz sapıtmış!” diyorlardı.

31. Vezirin karısı, kadınların kendi aleyhindeki dedikodularını işitince, onlar için dört başı mamur bir sofraya hazırlayıp kendilerini yemeğe dâvet etti. Ayrıca her birinin önüne, sunulan meyveleri soymak için birer bıçak koydu. Kadınlar gelip yemeklerini yedikten sonra, tam meyveleri soyarlarken, perde arkasında bekleyen Yûsuf’a gizlice, “Ş i m d i onların karşısına çık!” diye emretti. Kadınlar onu âniden karşılarında görünce, olağanüstü güzelliği karşısında âdetâ büyülediler; şaşkınlıktan, meyve yerine ellerini kestiler ve “Aman Allah’ım!” dediler, “Bu güzellikteki bir varlık, insan olamaz; olsa olsa, yüce bir melektir bu!”

32. Bu anı bekleyen Züleyha, “İşte budur,”

dedi, “kendisine aşık olduğum için beni kınadığınız adam! Şimdi söyleyin, ona vurulmakta haksız mıymışım? Evet, ben onu gerçekten de elde etmek istedim fakat onun dürüstlüğü tuttu. İşte, hepinizin önünde uyarıyorum; eğer kendisine emrettiğim şeyi yapmamakta ısrar ederse, yemin ederim, zindanları boylayıp rezil kepâze olacaktır!”

33. Bu tehditler karşısında Yûsuf, **“Ey Rabb'im!” diye yalvardı, “Bu kadınların çirkin arzularına boyun eğmektense, hapse girmeyi tercih ederim! Çünkü benim için hapse girmek, bunların bana teklif ettiği çirkin işi yapmaktan çok daha iyidir! Fakat bunca baskı ve tahrikler karşısında daha ne kadar dayanabilirim, bilemiyorum. Senin yardımına muhtacım, Allah'ım! Eğer beni onların hile ve entrikalarından kurtarmazsan, olur ki, bir an zaafa düşer, onlara uyup bir câhillik yaparım!”**

34. Allah da onun duâlarını kabul buyurdu

ve —samîmî bir kalple kendisine yönelen her mümine yaptığı gibi— sabrını, takvasını pekiştirmek sûretiyle o kadınların hile ve tuzaklarını ondan uzak tuttu. Çünkü O, her şeyi işiten, her şeyi bilendir.

Fakat imtihân devam ediyordu:

35. Daha sonra vezir ve arkadaşları, Yûsuf'un iffetli ve masum olduğunu gösteren **kesin delilleri gördükleri hâlde**, sırf halkın dedikodusunu kesmek için **onu suçlu gösterip bir süre için zindana atmaya karar verdiler.**

Böylece, Yûsuf'un hayatında yeni dönem başlamış oldu:

36. Onunla birlikte, iki genç adam daha zindana girmişti. İkisi de kralın yakın hizmetçisi olan bu insanlar, onu zehirlemeye teşebbüs etmekle suçlanıyorlardı. Yûsuf'la aynı mekânı paylaşan bu gençler, onun dürüstlüğüne ve rüyaları yorumlamadaki yeteneğine hayran kalmışlardı. Birgün, **bu iki gençten biri, “Ey**

Yûsuf! **Rüyamda, kendimi şarap yapmak için üzüm sıkarken gördüm.” dedi. Diğer i se, “Ben de kendimi, başımın üzerinde bir ekmek taşıırken gördüm, kuşlar ekmeği gagalayıp yiyorlardı.” dedi. Yûsuf’a ricada bulunarak, “Lütfen bunların ne anlama geldiğini bize söyler misin? Gördüğümüz kadarıyla, sen çok iyi bir insana benziyorsun.” dediler.**

37. Yûsuf, “Hayhay!” dedi, “Merak etmeyin, daha yiyeceğiniz yemek önünüze gelmeden önce, size rüyanızın yorumunu bildireceğim. Ama önce, birkaç dakika beni dinlemenizi rica ediyorum. Bakın; b u bilgi ve yetenek, benim kendi mahâretim değil, doğrudan doğruya Rabb’imin bana öğrettiği şeylerdendir. Ve bana öğretilenler, yalnızca rüya yorumlamaktan ibaret değildir: Doğrusu ben, insanlığın yegane rabbi ve ilahı olan bir Allah’a inanmayan ve bunun en doğal sonucu olarak, öte dünyanın varlığını inkâr eden şu içerisinde yaşadığınız toplumun bâtil inanç ve

hurâfelerle dolu **dinini** ve bu dine göre oluşturulan hayat tarzını **terk ettim!** Bunun yerine;

38. Atalarım İbrahim, İshak ve Yakup'un insanlığa getirdikleri ve doğrudan doğruya Allah'tan gelen o mükemmel **inanç sistemini kabul ettim.** Bakın arkadaşlar; bizim, hiç kimseyi v e **hiçbir şeyi** itaat edilmesi gereken mutlak otorite kabul etmeye, yani onları **Allah'a ortak koşmaya hakkımız yoktur.** İşte bu dupduru tevhid inancı, **Allah'ın hem bize, hem de diğer bütün insanlara bahşetmiş olduğu en büyük lütfudur. Ne var ki, insanların çoğu,** kendilerine bunca nîmetlerini bahşeden Rab'lerine kulluk görevini yerine getirmiyor, O'na gereğince **şükretmiyorlar.**

39. Ey hapishane arkadaşlar ı m ! Lütfen cevap verin! **Çeşit çeşit tanrıların** varlığına inanıp yüzlerce efendiye kul köle olmak **mı daha iyidir, yoksa her şeye gücü yeten bir tek Allah'a kulluk ederek özgür ve onurlu bir hayata**

kavuşmak mı? Hangisi daha uygun bir yoldur?

40. Allah'ı bırakıp da kendilerine kulluk ettiğiniz varlıklar, sizin ve sizden önceki atalarınızın uydurmuş olduğu birtakım hayal ürünü isimlerden başka bir şey değildir. O sözde ilâhların yetki alanlarını, kudret sınırlarını, verdikleri ve verecekleri hükümleri; kısaca, sahip oldukları tüm özellikleri belirleyen de, onlara kulluk edilmesi gerektiğini iddia eden de sizsiniz. Oysa Allah, onlara ilâhî bir yetki verildiğine dâir haklarında herhangi bir delil göndermemiştir. Ama kitap ve Peygamber göndererek eşi ortağı olmayan bir tek ilah olduğunu ve yalnızca kendisine kulluk etmeniz gerektiğini sizlere bildirmiştir.

O hâlde, neyin iyi neyin kötü olduğunu belirleme konusunda **hüküm** verme yetkisi, **ancak ve sadece Allah'a aittir. Ve O,** tüm sahte ilâhları reddederek, **yalnızca kendisine kulluk etmenizi emrediyor. İşte dosdoğru din budur; ne var ki, insanların çoğu bunu**

bilmiyor.

41. Ey hapishane arkadaşlar ı m ! Şimdi gelelim, rüyalarınızın tâbirine: **Biriniz**, berâat edip hapisten kurtulacak ve daha önce olduğu gibi, **efendisine şarap sunmaya devam edecek; diğeri ise**, suçlu bulunup maalesef **idam edilecek** ve leş yiyici kuşlar, onun başından etlerini kopar ı p **yiyecekler. Açıklanmasını istediğiniz konu**, işte böylece cevaplandırılmış ve **kesin bir sonuca bağlanmış oldu.”**

42. Y û s u f , bu ikisinden, hapisten **kurtulacağını düşündüğü kişiye**, “Buradan çıkıp saraya gittiğinde, **efendinin huzurunda benden**, benim size anlattığım bu gerçeklerden, hak dinden **söz et** ve haksız yere zindana atıldığımı ona söyle!” **diye tembihledi.**

Derken, Yûsuf’un yorumu aynen ge r çekleşti; adamlardan biri idam edildi, diğeri de krala hizmet etmek üzere eski görevine geri döndü. **Fakat şeytan**, Yûsuf’un durumunu **krala arz etmeyi**

ona unutturdu. Böylece Yûsuf'un zindandaki eğitimi, bir süre daha devam etti. **Bu yüzden Yûsuf, birkaç yıl daha zindanda kaldı.**

43. Ve yıllar birbirini kovaladı. Günlerden bir gün **kral**, ülkenin önde gelen bilginlerini, kâhinlerini topladı ve onlara, **“Rüyamda, yedi cılız ineğin yedi semiz ineği yediğini gördüm; ayrıca yedi yeşil başak ve yedi kurumuş başak vardı. Ey ileri gelenler, eğer rüya yorumunu biliyorsanız, benim rüyamı açıklayınız!” dedi.**

44. Kâhinler, “Bunlar hiçbir anlamı olmayan karmakarışık hayallerdir; dolayısıyla biz, böyle hayallerin yorumunu bilemeyiz!” dediler. Böylece, o zamanın en usta rüya tâbircileri bile, kralın rüyasını yorumlamaktan acze düştüler. Çünkü rüyaları doğru tâbir etmek, ancak vahiy bilgisi ile mümkündü ki, bu bilgi yalnızca Peygamberlere verilmiştir.

45. İşte tam o sırada, bir zamanlar Yûsuf'la

birlikte hapis yatan **iki kişiden** biri olan ve onun haber verdiği gibi ölümden **kurtulan adam**, aradan geçen **bunca zaman sonra** Yûsuf'un dediklerini **hatırladı ve “Ben size bu rüyanın yorumunu söyleyebilirim; bunun için zindandaki bir mahkûmu görmem lâzım, beni hemen hapishaneye gönderin!” dedi.**

46. Sonra alelacele Yûsuf'un yanına gelerek, **“Ey Yûsuf, ey doğru sözlü adam!”** dedi, “Kralımız tuhaf bir rüya görmüş ve hiç kimse rüyasını yorumlayamıyor. Bunu ancak sen bilebilirsin. Rüya da görülen **yedi cılız ineğin yediği yedi semiz inek ile yedi yeşil başak ve yedi kuru başak** ne anlama geliyor, bunlar **hakkında bizi aydınlat. Ümit ederim ki,** benden haber bekleyen **insanlara** senin isabetli yorumunla **dönerim de, böylece** senin ne kadar değerli biri olduğunu onlar da **öğrenirler.**

47. Yûsuf, “O hâlde iyi dinle!” dedi, “Önümüzdeki **yedi yıl boyunca, hiç ara vermeden** her yıl **ekin ekecek** ve bol bol ürün

elde edeceksiniz fakat yemek için ayıracağınız az bir miktar dışında, hasat ettiğiniz bütün ekini öylece başağında bırakmalısınız.”

48. “Çünkü bu yedi yıllık bereketli dönemin ardından, yedi yıl süren müthiş bir kıtlık dönemi başlayacak ve ayırdığınız az bir miktar hariç, o zamana kadar biriktirdiğiniz bütün mahsulü bu kıtlık yiyip bitirecektir.”

49. “ B u kıtlık yıllarının ardından da, yağmurların bolca yağacağı ve yetiştirilen meyvelerin, zeytinlerin sıkılıp bol bol meyve suyu ve zeytinyağı yapılacağı bereketli bir yıl gelecek.”

50. Bu sözleri dikkatlice dinleyen kralın hizmetçisi, hemen saraya döndü ve Yûsuf’un yorumunu o lduğu gibi krala aktardı. Bundan son derece etkilenen kral, “Onu bana getirin!” diye emretti. Kralın özel dâvetçisi olan elçi, Yûsuf’u

zindandan çıkarıp saraya götürmek üzere **yanına gelince**, Yûsuf **ona**, “Benim suçsuz olduğum ispatlanmadan, kralınızın himmetiyle buradan çıkmak istemiyorum. Şimdi, **efendine dön ve ona**, “**Ellerini kesen o kadınların durumu neymiş?**” diye benim adıma **sor**. Sor ki, olup bitenleri iyice araştırсын ve gerçek ortaya çıksın. Senin efendin olayın içyüzünü öğrenebilir mi bilmem fakat **benim Rabb'im, o kadınların sinsituzaklarını** ve ne çirkinlikler peşinde koştuklarını **gâyet iyi biliyor!”**

51. Böylece elçi, tekrar kralın yanına gelip bu sözleri ona iletti. Bunun üzerine kral, olayla ilgili geniş çaplı bir araştırma başlattı. Sözü geçen kadınları topladı ve onlara, “**Yûsuf'u baştan çıkarmak istediğinizde, durumunuz neydi? Yûsuf size bir kötülük yapmak istedi mi?**” diye sordu. Kadınlar, “**Hâşâ; Allah var ki, biz ondan en ufak bir kötülük görmedik!”** dediler. Vezirin karısı ise, utanç ve pişmanlık içinde, “**Şimdi gerçek ortaya çıktı!”** diye itiraf etti, “Evet, onu baştan çıkarmak

isteyen bendim; o ise, dâimâ dürüst ve iffetli davrandı. Yûsuf, kesinlikle doğru söylüyor!”

Böylece olay çözümlenmiş, Yûsuf’un suçsuzluğu ortaya çıkmış oldu. Kralın elçisi, tekrar hapishaneye dönüp olup bitenleri Yûsuf’a anlattı. Yûsuf da elçiye şunları söyledi:

52. “Kral’a de ki: Bu soruşturmanın yapılmasını istemem, beni evinde barındıran vezirin şerefine asla leke sürmediğimi, o evde yanımdayken onun hanımına nasıl yan gözle bakmadıysam, yokluğund a d a kendisine hiçbir zaman ihânet etmediğimi ve Allah’ın, hâinlerin hilesini asla başarıya ulaştırmayacağını herkesin bilmesi içindir.”

53. “Gerçi ben, bu sözlerle kendimi temize çıkarıyor değil i m . Eğer günahlardan uzak durabildiysem, bu ancak Rabb’imin lütuf ve inâyeti sayesinde olmu ştur. Rabb’imin yardımı olmasaydı, şeytanın ayartmaları karşısında kim günaha düşmekten kurtulabilirdi? Çünkü arzu ve

ihtirâslar, insanı dâima kötülüğe çağırır; ancak Rabb'imın rahmet edip esirgemesi hâriç. Bununla beraber, arzu ve heveslerine yenik düşerek günah işleyenler ümitsizliğe kapılmasınlar, tövbe edip Rabb'imın merhametine sığınsınlar. **Şüphesiz Rabb'im çok bağışlayıcı, çok merhametlidir."**

54. Yûsuf'un bu sözleri kendisine iletilince **kral,** onun ne kadar üstün bir kişiliğe sahip olduğunu anlayarak, **"Onu bana getirin, kendime özel danışman ve yakın dost edineyim!" dedi.** Nihâyet Yûsuf, kralın yanına gelmeyi kabul etti. Kral, **onunla yaptığı sohbetin ardından, "Sen artık bu günden itibaren, gönlümüzde taht kurmuş son derece itibarlı ve güven ilir bir şahsiyetsin!" dedi ve ne yapacağını sordu.** Yusuf:

55. "Beni bu ülkenin hazineleri üzerinde tam ve tek yetkili olarak görevlendir! Çünkü ben, ülke kaynaklarını çok iyi korurum ve yönetim işlerini de gâyet iyi bilirim!" dedi. Zaten

bu teklifi bekleyen kral ve etrafındakiler, tüm krallık yetkilerinin tam ve tek sahibi olarak Yûsuf'un yönetime geçmesini kabul ettiler.

56. İşte böylece biz, Yûsuf'a o ülkede kudret ve egemenlik bahşettik. Öyle ki, ülkenin her yerinde onun sözü geçiyordu. Öyle ya, Biz lütuf ve rahmetimizi dilediğimize veririz; hele iyilik yapanların mükâfatını daha dünyadayken verir; onların beklentilerini kesinlikle boşa çıkarmayız.

57. Fakat Allah'ın ayetlerine yürekten inanan ve dürüst ve erdemlice bir hayat sürerek kötülüğün her çeşidinden titizlikle sakınan kimseler için, âhirette verilecek mükâfât elbette çok daha hayırlıdır.

Derken kralın rüyası, aynen Yûsuf'un yorumladığı gibi gerçekleşti. Yedi yıllık bolluk döneminin ardından, hem Mısır'ı, hem de komşu ülkeleri kasıp kavuran müthiş bir kuraklık ve kıtlık baş gösterdi. Mısır'da ihtiyaç fazlası erzak stokları

bulunduğunu duyan insanlar, kervanlar halinde oraya akın etmeye başladılar. Bu arada, Yûsuf'un babası Yakup Peygamber de kıtlıktan etkilenmiş ve Bünyamin dışındaki bütün çocuklarını, erzak satın almaları için Mısır'a göndermişti:

58. Yûsuf'un kardeşleri Mısır'a geldiler ve erzak almak isteyen herkes gibi, durumlarını arz etmek üzere **onun huzuruna çıktılar.** Yûsuf, —tıpkı kuyudayken Rabb'inin kendisine bildirdiği gibi— **onları** görür görmez **tanıdı**, fakat bunu belli etmedi, **onlar ise onu tanıyamamışlardı.**

Yûsuf, stokların herkese yetebilmesi için kişi başına ancak bir deve yükü erzak verileceğini ilân etmişti. Bu yüzden Yûsuf'un kardeşleri, Bünyamin adında bir üvey kardeşlerinin daha olduğunu, fakat babalarının onu çok sevdiği için yanından ayrılmasına izin vermediğini, bu yüzden kendileriyle birlikte gelemediğini söyleyerek onun için de erzak talep ettiler. Yûsuf da onların bu talebini kabul etti.

59. Sonra erzaklarını hazırlatınca onlara dedi ki: “Şimdilik bir deve yükü fazla erzak veriyorum fakat bana bir dahaki gelişinizde, üvey kardeşinizi de getirin. Bana yalan söylemediğinizi başka türlü nasıl anlayabilirim? Kardeşiniz için endişelenmenize hiç gerek yok! Ölçüp tartarken ne kadar âdil davrandığımı ve misafirlerime karşı ne kadar konuksever ve cömert olduğumu görmüyor musunuz?”

60. “Şâyet onu bana getirmezsensiz, —ki bu sizin yalan söylediğinizi gösterir— o zaman benden size bir ölçek bile erzak yoktur ve o takdirde, artık yanıma da yaklaşmayın!”

61. Çaresizlik içinde, “Peki!” dediler, “Onun bizimle birlikte gelmesi için babasını iknâ etmeye çalışacağız, evet, bir yolunu bulup bunu yapacağız!” dediler.

62. Kardeşleri dönüş yolculuğu için hazırlıklara başlayınca, Yûsuf hizmetçilerine, “Bunların bize ödedikleri ticaret mallarını yüklerinin

içine geri koyun!” diye tembihledi, “Çünkü yurtlarına varıp yüklerini açtıklarında, belki onları —y a n i kendi paralarını ve değerli eşyalarını— **tanırlar da, kendilerine böyle bir iyilik yapıldığını anlayıp **tekrar gelirler.”****

Yûsuf bütün bunları, Rabb’inin kendisine verdiği talimatlar doğrultusunda yapıyordu. Ona kalsa, babasına derhal müjdeyi ulaştırır ve ailesini yanına alırdı. Fakat ilâhî hikmet bunu gerektiriyordu.

63. Böylece Yûsuf’un kardeşleri babalarının yanına döner dönmez, daha yüklerini açmadan, “Ey babamız!” dediler, “Bünyamin’i de yanımızda götürmediğimiz takdirde, bundan böyle Mısır’dan **erzak almamız **bize yasaklandı! O hâlde**, bir daha Mısır’a gidişimizde küçük **kardeşimiz Bünyamin’i de bizimle beraber gönder ki**, onun sayesinde bol bol **erzak satın alalım**. Bünyamin için endişelenmene gerek yok. Sana söz veriyoruz, **biz onu gözümüz gibi koruyacağız!”****

64. Babaları, **“Tıpkı bir zamanlar kardeşini emânet ettiğim gibi, şimdi de onu mu size emânet edeyim? Daha önce Yûsuf’u size emânet ettim de ne oldu? Onun için de aynı yeminleri etmiştiniz, şimdi size güvenmemi nasıl beklersiniz benden? Fakat anlaşılan o ki, başka çarem de yok. Eğer mutlaka gitmesi gerekiyorsa, ben onu size değil, Allah’a emânet ediyorum. Çünkü en iyi koruyucu Allah’tır ve O, merhamet edenlerin en merhametlisidir.”**

65. Bu ayaküstü konuşmanın ardından, yüklerini indirmeye başladılar. **Eşyalarını açtıklarında,** erzak almak için ödedikleri altın, gümüş ve benzeri bütün mallarının kendilerine aynen geri verilmiş olduğunu gördüler. **“B aba, baba!” diye sevinçle haykırdılar, “Bak, daha ne istiyoruz; işte mallarımız da bize geri verilmiş! Bu sermayeyle ailem i z e yeniden erzak alabiliriz. Öyleyse izin ver, Bünyamin de bizimle gelsin. Korkma, biz kardeşimizi koruruz, üstelik onun da gelmesiyle, bir deve yükü fazladan erzak almış oluruz. Çünkü**

bu ilk seferde getirdiğimiz az bir miktardır, bize yetmez.”

66. Bunun üzerine Yakup, **“Etrafınız düşmanlarla kuşatılıp eliniz kolunuz bağlanmadıkça, onu bana geri getireceğinize dâir Allah adına bana söz vermeden, onun sizinle gitmesine asla izin vermeyeceğim!” dedi.** Çocukları ona istediği şekilde söz verince, **“Bakın, bu konuştuklarımıza Allah şâhittir!” dedi.**

67. Sözlerine devamla, **“Oğullarım!” dedi,** **“Mısır’a vardığınız zaman, şehre hepiniz tek bir kapıdan girmeyin, çünkü bu, gereksiz yere dikkatleri üzerinize çekmenize sebep olur. Onun için, ikişerli üçerli gruplara ayrılın ve ayrı ayrı kapılardan girin. Gerçi ben ne kadar tedbirimi alsam da, Allah’ın takdirini önleyemem. D olayısıyla, sizi Allah’tan gelebilecek hiçbir şeye karşı koruyamam.** Ben ancak, bir beşer olarak üzerime düşeni yapar, tedbirimi alırım. Takdir ise Allah’ındır. Çünkü her konuda son sözü söyleme

ve **hüküm** verme yetkisi, **sadece Allah’a aittir.** Onun içindir ki, **ben** yalnızca O’na güvenir, **yalnızca O’na dayanırım. Öyleyse,** yüce bir kudrete **dayanı** p huzur ve güvene kavuşmak isteyenler, düny ada ve âhirette kurtuluşu arayanlar, **yalnızca O’na güvenip dayansınlar.”**

68. Böylece, Yûsuf’un on bir kardeşi, uzun bir yolculuğun sonunda Mısır’a vardılar ve gerçekten de **babalarının kendilerine emrettiği şekilde,** şehre farklı kapılardan **girdiler.** Böylelikle, kendilerince bir tedbir almış oldular. Fakat bu tedbir, **Allah’tan gelecek hiçbir şeyi onlardan savacak değildi; yalnızca Yakup,** —çocuklarının güvenliğinden sorumlu bir baba olarak— **içine doğan bir dileği yerine getirmiş** ve böylece, “Acaba bir tedbirsizlik mi yaptık?” türünden şüpheleri bertaraf etmiş **oldu.** Fakat bunu yaparken, Allah’ın takdirine güvenmek gerektiğini aklından çıkarmamıştı. **Çünkü o, kendisine öğrettiğimiz Kitap sayesinde,** tedbir almak ve ilâhî takdire boyun eğmek

arasında mükemmel bir denge kurabilecek **bilgiye sahipti; ne var ki, insanların çoğu**, beşerî yetenekleri kullanarak tedbir almanın, tevekkülün bir parçası olduğunu **bilmezler**. Bir kısmı kendi gayret ve tedbirlerine güvenip Allah’a tevekkülü terk eder, diğer bir kısmı da, yalnızca Allah’a “tevekkül” eder, fakat problemlerini çözmek için herhangi bir pratik çareye başvurmazlar.

69. Böylece, kardeşleri **huzuruna çıktıklarında, Yûsuf öz kardeş i Bünyamin’i** gizlice odasına aldı, gözyaşlarıyla onu kucaklayıp **bağrına bastı ve “Ben senin bir zamanlar öldü zannettiğin kardeşinim! Üvey kardeşlerimiz çok büyük günah işlediler. Fakat sen onların yaptıklarına üzülmeyin!” dedi** Sonra Yûsuf, başından geçenleri ona bir bir anlattı. Daha sonra, onu Mısır’da alıkoymak için şu plânı hazırladı:

70. Yûsuf onların yükünü hazırlatırken, kendi kullandığı su kabını gizlice **kardeşi Bünyamin’in eşyaları arasına yerleştirdi. Daha sonra,** kardeşlerinin de içinde bulunduğu

kervan tam hareket etmek üzereyken, **bir tellal, “Ey kervan sahipleri, durun!” diye seslendi, “Çünkü sizler, hırsızlık yapmışsınız!”**

71. Kardeşleri, bu beklenmedik suçlama karşısında, **görevlilere dönerek, “ Durun hele, hemen bizi suçlamayın!” dediler, “ Çalındı zannettiğiniz şey belki de kaybolmuştur. Önce söyleyin bakalım, nedir kaybettiğiniz?”**

72. **“Melikin su kabını arıyoruz!” dediler, “Onu bulup getirene, ödül olarak bir deve yükü erzak verilecek; melikin sözcüsü olarak, buna bizzat ben kefilim.”**

73. Buna karşılık onlar, **“Allah’a yemin olsun!” dediler, “Siz de gâyet iyi bilirsiniz ki, biz bu ülkeye bozgunculuk yapmak için gelmedik ve kesinlikle hırsız da değiliz!”**

74. Yûsuf’un adamları, **“Peki” dediler, “eğer yalan söylüyorsanız ve içinizden biri melikin su tasını çalmışsa, bunun cezası ne olsun?”**

75. “Bunun cezasını, çalınan mal kimin eşyaları arasından çıkarsa, bizzat o kişinin kendisi çekmelidir. Çaldığı malın miktarına göre, belli bir süre mal sahibinin hizmetinde çalıştırılır; çok değerli bir mal çalmışsa, onun kölesi yapılır. **Biz, ülkemizdeki geçerli kanunlara göre, hırsızlık yapan zâlimleri böyle cezalandırıyoruz!” dediler.** Böylece, yüklerinin aranması için Yûsuf’un huzuruna çıkarıldılar. Ve ar amayı, Yûsuf bizzat kendisi yaptı:

76. Yûsuf, şüphe çekmemek için **kardeşi Bünyamin’den önce, diğerlerinin eşyalarından başladı** aramaya ve **sonunda, su tasını kardeşinin eşyaları arasında bulup çıkardı.** Bünyamin ise, plân gereğince hiç sesini çıkarmadı. Yûsuf, bunları kendiliğinden yapmış değildi. Tüm olup bitenler, ilâhî kudr etin yönlendirmesiyle şekilleniyordu:

İşte biz, Bünyamin’i yanında tutabilmesi için Yûsuf’a böyle bir çıkış yolu öğrettik; yoksa O’nun, Allah’ın dinini bir kenara bırakıp

kendisinden önceki **kralın** Mısır'da uyguladığı **ceza kanunlarına göre, kardeşini** Mısır'da **alıkoyması —A l l a h** başka türlüünü **dilemedikçe— olacak şey değildi.** Nitekim O diledi, Bünyamin Mısır'da kaldı. O hâlde, kulağınıza küpe olsun: **Biz, dilediğimizi işte böyle derece derece yüceltiriz.** Unutmayın, **her ilim sahibinin üzerinde,** daha iyi **bilen birisi vardır.** Ve hepsinin üstünde, her şeyi bilen bir Allah var!

77. Bunun üzerine kardeşleri, “Bu işte bir yanlışlık olmalı, o hırsızlık yapmış olamaz!” diyerek Bünyamin’i savunacakları yerde, “**Eğer o çaldıysa,** —ki çalmış görünüyor— buna pek de şaşırmadık; çünkü **bir zamanlar Yûsuf** adındaki **abisi de hırsızlık yapmıştı!**” dediler.

Kardeşlerinin bu apaçık iftirası karşısında **Yûsuf,** az kalsın dayanamayıp yalanlarını yüzlerine vuracaktı. Fakat ilâhî talimatlara uyması gerekiyordu. Bu yüzden, **b u duygusunu içinde gizledi, onlara açmadı.** Yalnızca içinden,

“Sizler çok kötü ve acınacak bir durumdasınız. Doğrusu Allah, anlattıklarınızın içyüzünü gâyet iyi biliyor!” dedi.

78. Daha sonra Yusuf’un kardeşleri, **“Ey vezir hazretleri!” dediler, “Bünyamin’in suçlu olduğunu kabul ediyoruz fakat onun ihtiyar bir babası var, onu kaybetmeye yüreği dayanamaz; ne olur, onun yerine içimizden birini al. Görüyoruz ki, sen çok iyi bir insansın.”**

79. Yûsuf, **“Öyle şey mi olur?” diye karşılık verdi, “Çalınan eşyamızı yanında bulduğumuz hırsızdan başkasını tutuklamaktan Allah’a sığınırız! Eğer böyle bir şey yapacak olursak, o takdird e büyük bir haksızlık etmiş oluruz!”** Böylece Yûsuf, kesin hükmünü belirterek, tartışmaya son noktayı koydu.

80. Yusuf’un kardeşleri, Bünyamin’i artık kurtaramayacaklarını anlayıp **ondan iyice**

ümitlerini kesince, meseleyi aralarında görüşmek üzere bir kenara çekildiler. İçlerinden en büyüğü, —ki vaktiyle Yûsuf’un öldürülmesine karşı çıkan da oydu— büyük bir üzüntü içinde kardeşlerine seslenerek dedi ki: **“Babanızın Bünyamin hakkında sizden Allah adına söz aldığını ve ayrıca, daha önce Yûsuf hakkında büyük bir kusur işleyerek babanızın size olan güvenini nasıl yok ettiğinizi unuttunuz mu? Şimdi kardeşimizi burada bırakırsak, dönüp babamızın yüzüne nasıl bakacağız? Artık ben, yanın a gidebilmem için babam bana izin vermedikçe, yâhut Allah benim hakkımda hükmünü bildirmediğe, buradan asla ayrılmayacağım! Elbette O, hükmedenlerin en hayırlısıdır!”**

81. “Şimdi babanızın yanına dönün ve ona deyin ki: “Baba, inan ki oğlun Bünyamin hırsızlık yaptı. Gerçi onu hırsızlık yaparken görmedik, biz ancak, bilgimiz ölçüsünde olup bitenlere şahit olduk; bilgi ve idrâk sınırlarımızın ötesinde neler olup bittiğini, yani gaybı elbette

bilemeyiz.”

82. “Bize inanmıyorsan, olay sırasında içinde bulunduğumuz şehir halkına ve birlikte geldiğimiz kervana sorabilirsin. O zaman göreceksin ki, biz gerçekten doğru söylüyoruz!”

83. Bu sözleri dinleyen babaları, “Yazıklar olsun size!” dedi, “Demek Bünyamin’in hırsız olduğuna hemencecik inanıverdiniz! Hayır, aslında, yine ihtirâslarınız ve kıskançlığınız, sizi fenâ bir işe sürükledi. Ben de, yine sizi Allah’a havale ediyorum. Artık bana düşen, güzelce sabretmektir. Ne Yûsuf’tan, ne Bünyamin’den ne de büyük kardeşinizden ümidimi kesmedim. Ümit ediyorum ki, Allah onların hepsini günün birinde bana geri getirecektir. Çünkü O, her şeyi bilendir, sonsuz hikmet sahibidir.”

84. Ve gözyaşlarıyla ıslanan yüzünü onlardan çevirip “Ah, Yûsuf’um!” diye inledi; öyle dayanılmaz acılarla sarsıldı ki, sonunda, hayatın bu

acı gerçeğine üzüntüden gözlerine ak düştü, göremez hâle geldi. **Artık** kederini içine atıyor, acıdan **yutkunup duruyordu**.

85. Onun bu içler acısı hâlini gören oğulları, **“Allah aşkına!”** diyorlardı, **“Yûsuf’u o kadar anıyorsun ki, bu gidişle tamamen çökeceksin, hattâ bu keder yüzünden, korkarız kahrından ölüp gideceksin! Böyle ağlayıp sızlanmakla neyi değiştirebilirsin ki?”**

86. Yakup, **“Siz beni anlamıyorsunuz. Ben,”** dedi, **“derdimi ve tasamı, ancak Allah’a şikâyet ediyorum ve Allah tarafından, sizin bilmediğiniz şeyleri biliyorum.”**

87. **“Oğullarım; şimdi tekrar Mısır’a gidin ve Yûsuf ile kardeşi hakkında geniş bir araştırma yapın. Bu arada, sakın Allah’ın rahmetinden ümidinizi kesmeyin! Gerçek şu ki, Allah’ın rahmetinden ancak inkârcı bir toplum ümidini keser.”**

88. Böylece hem araştırma, hem de erzak temin

etme amacıyla Mısır'a geldiler. **Yûsuf'un huzuruna çıkınca, “Ey vezir hazretleri!” dediler, “Bizi ve çoluk çoc uğumuzu kıtlık perişan etti ve işte, yine erzak satın almak üzere, şu gördüğün değersiz sermaye ile huzuruna geldik; sen yine de bize tam ölçekle dolu dolu erzak ver ve bize bağışta bulun; elbette Allah, muhtaç kullarına bağışta bulunanları ödüllendirecektir.”**

İşte o anda, Yusuf'un kendisini tanı tma zamanı gelmişti:

89. Yûsuf, kardeşlerinin bu halini görünce artık dayanamadı ve onlara, “Hani câhillik çağınızda Yûsuf'a ve kardeşine neler yapmıştınız, hatırlıyor musunuz?” diye sordu.

90. Bu sözler üzerine, bütün ihtişâmıyla karşılarında duran Yusuf'a yeniden ve dikkatle bir daha baktılar. Sonra hayret ve dehşet içerisinde, “Aman Allah'ım!” diye haykırdılar, “Sen, yoksa sen Yûsuf musun?” O da: “Evet, ben

Yûsuf’um ya!” diye karşılık verdi . Sonra Bünyamin’i göstererek, **“İşte bu da kardeşim, Allah ikimize de lütufta bulundu. Evet, her kim dürüst ve erdemlice bir hayatı tercih ederek kötülüklerden sakınır ve zorluklar karşısında göğüs gererek sabretmesini bilirse, hiç kuşkusuz Allah, iyilik yapanların emeğini boşa çıkarmayacaktır!”**

91. Kardeşleri, “Allah’a yemin olsun ki!” dediler, “Bu dürüstlük ve samimiyetin sayesinde, Allah seni hepimizden üstün kıldı! Biz ise, gerçekten günahkâr kimseleriz!”

92. Yûsuf, Peygambere yakışan bir tavırla, “Korkmayın, üzülmeyin!” diye karşılık verdi, “Bugün sizi kınamak, ayıplamak yok! Benim açımdan olay bitmiş, mesele kapanmıştır. Eğer gönülden tövbe ederseniz, Allah sizi affedecektir. Çünkü O, merhamet edenlerin en merhametlisidir.”

93. “Şimdi şu benim gömleğimi alıp Kenan

diyarına **götürün ve onu**, üzüntüden gözleri görmeyen olan **babamın yüzüne sürün**, Allah'ın izniyle **yeniden görmeye başlayacaktır**. **Sonra da, bütün ailenizi toplayıp yanıma getirin!"**

94. Böylece Yûsuf'un kardeşleri, babalarına müjdeyi vermek üzere yola çıktılar. **Kervan** Mısır'dan **henüz ayrılmıştı ki**, ta Filistin'de **babaları**, yanındakilere seslenerek, **"Eğer beni bunaklıkla suçlamayacaksanız, inanın ki ben, Yûsuf'umun kokusunu alıyorum!" dedi.**

95. Onlar da, "Pes doğrusu!" dediler, **"Vallahi sen, hâla o eski şaşkınlığında bocalamaya devam ediyorsun!"** Oysa kimin "şaşkınlık içinde bocaladığı" biraz sonra ortaya çıkacaktı:

96. Nihâyet, uzun bir yolculuğun ardından kervan, Kenan topraklarına ayak bastı. Öncü olarak gönderilen **müjdeci**, koşa koşa Yakup'un yanına **gelip gömleği onun yüzüne sürünce**,

Yakup mûcizevî bir şekilde **yeniden görmeye başladı ve büyük bir heyecanla, “Ben size, ‘Allah tarafından, sizin bilmediklerinizi bilirim.” dememiş miydim!” diye haykırdı.**

97. Derken oğulları, tüm olup bitenleri anlatıp suçlarını itiraf ettikten sonra, **“Ey babamız!” dediler, “Günahlarımızdan dolayı bizim için Allah’tan bağışlanma dile, çünkü biz gerçekten büyük bir günah işledik.”**

98. Yakup Peygamber, **“Sizin için Rabb’imden daha sonra, seher vakti af dileyeceğim. Doğrusu Allah, çok bağışlayıcı, çok merhametlidir.” diye cevap verdi.**

99. Böylece, tüm aile toplanıp Mısır’a doğru yola çıktılar. Kervanın yaklaştığını haber alan Yûsuf, onları karşılamak üzere şehir dışında bir karargâh kurdu. Nihâyet kervan, sevinç gösterileri içinde oraya vardı. Tüm aile fertleri **Yûsuf’un huzuruna çıkınca, Yûsuf, babasını ve anasını**

kucaklayıp bağına bastı ve “A İlah’ın izniyle, huzur ve güven içinde Mısır’a girin!” dedi.

100. Hep birlikte şehre girdiler. Y ûsuf, ana - babasını ellerinden tutarak kendi tahtına oturttu. Daha sonra, herkes onun huzurunda sevgi ve saygıyla eğildiler. İşte o anda Yûsuf, “Ey babacığım!” dedi, “Bir zamanlar yıldızların bana secde etmesiyle ilgili gördüğüm rüyanın yorumu buymuş demek! İşte Rabb’im onu aynen gerçekleştirdi. Doğrusu Rabb’im, bana büyük lütufta bulunmuştur. Çünkü beni zindandan kurtarmakla kalmadı, sizi tâ çöllerden geçirip buralara kadar getirdi; hem de şeytan, benimle kardeşlerimin arasını bozduktan sonra! Şüphesiz ki Rabb’im, dilediğine dilediği ölçüde güzellikler bahşeder. Hiç kuşkusuz O, her şeyi en mükemmel şekilde bilen sonsuz hikmet sahibidir!”

101. “Ey Rabb’im; bu hükümranlığı bana

sen bahşettin ve rüyada görülen olayları yorumlam a ve meselelerin hakikatine nüfuz etme bilgisini bana sen öğrettin. Ey gökleri ve yeri yaratan yüce Rabb'im; bu dünyada da, âhirette de benim y e g â n e dostum, yardımcım sensin! Senden ne makam istiyorum, ne şöhret, ne de servet! Bunlardan daha kalıcı ve hayırlı bir şey istiyorum: Beni son nefesime kadar, buyruklarına yürekten boyun eğen bir Müslüman olarak yaşat, **bir Müslüman olarak canımı al ve mahşerde beni, salih kullarının arasına kat ya Rab!"**

102. İ ş t e ey Muhammed, bütün bu anlatılanlar, sana vahiyle bi ldirdiğimiz ve daha önce hiç bilmediğin gayb haberlerindendir. Yoksa Yûsuf'un kardeşleri, ona karşı sinsice plânlar kurarak yapacakları işe karar verirlerken, sen onların yanında değildin. Dolayısıyla, insanoğlunun bilgi ve tecrübe sınırlarını aşan bu ve benzeri olayları bizzat görmüşçesine haber vermek, senin Peygamber olduğunu gösteren delillerden biridir. Bununla

beraber:

103. Sen ne kadar arzu etsen de, yine de insanların çoğu hakîkate inanmayacaktır.

104. Oysa sen, bu çağrına karşılık onlardan herhangi bir menfaat beklemiyorsun ki, samîmiyetinle ilgili bir şüpheye kapılsınlar. Bu mesaj, bütün insanlığa sunulan bir uyarı, bir öğüttür ancak. Üstelik bu uyarılar, sadece Kur'an'dan ibaret de değildir:

105. Göklerde ve yerde Allah'ın varlığını, birliğini, kudret ve merhametini gözler önüne seren nice deliller vardır ki, inkârcılar gece gündüz onların yanından geçer, fakat bu muhteşem mûcizelerden ibret almadan yüz çevirip giderler.

106. Ve onların çoğu, Allah'a inanmazlar. İçlerinden inananları varsa, onlar da arzu ve heveslerini yâhut uydurdıkları birtakım düzmece ilâhları **Allah'a ortak koşarlar.**

107. Peki bu durumda onlar, A llah'tan bir ceza olarak her şeyi sarıp kucaklayan bir felâketin tepelerine inmeyeceğinden; ya da hiç ummadıkları bir anda ansızın kıyâmetin başlarında kopmayacağından nasıl emîn olabiliyorlar?

108. O hâlde, ey Peygamber, onlara de ki: “İşte benim yolum budur; ben ve benim izimden gidenler, öyle körü körüne ve bilgisizce değil; Kur'an ve Sünnetin ışığında; apaçık delillere dayanarak, yani tam bir basiret üzere insanlığı Allah'ın yoluna çağırıyoruz. Bakın, Allah her türlü âcizlik ve noksanlıktan uzaktır, yücedir! İşte açıkça ilan ediyorum: Ben, Allah'tan başkasının egemenliğine boyun eğen o müşriklerden değil i m ve onların bâtil inançlarını ve bu inanca dayanan hayat tarzını şiddetle reddediyorum!”

Eğer “Allah neden elçi olarak bir melek göndermedi?” diye itiraz edecek olurlarsa, şunu iyi bilsinler ki:

109. Biz senden önce de, her ülkenin kendi halkından, vahiyle desteklediğimiz fâni insanlardan başkasını elçi olarak göndermedik. Bu inkârcılar, yeryüzünde hiç gezip dolaşmadılar mı ki, kendilerinden önceki güçlü toplumların, medeniyetlerin nasıl ve ne sebeple yok olup gittiğine bakıp ibret alsınlar!

Evet, dürüst ve erdemlice yaşayan ve kötülüklerden titizlikle sakınan o **takvâ sahipleri için âhiret yurdu**, şu gelip geçici dünya hayatından **elbette çok daha iyidir**; ey akıl sahipleri, **hâla aklınızı kullanmayacak mısınız?** O hâlde:

110. Şu anda içinde bulundukları refah ve zenginlik, kâfirleri aldatmasın. Öte yandan, uğradıkları sıkıntılar da müminleri yılgınlığa düşürmesin. Nitekim, önceki elçilerimiz de aynı sıkıntılarla yüz yüze gelmişlerdi. Nihâyet elçiler, kâfirlerin iman etmesinden iyice ümit kestikleri ve yalancı çıkacaklarını düşünmeye

başladıkları bir sırada, yardımımız yetişiverdi imdatlarına; böylece, dilediklerimiz azaptan kurtarıldı. Kâfirler de en ağır cezaya çarptırıldı. Çünkü azâbımız, suç işlemekte ısrar eden bir toplumdan asla geri çevrilmez!

III. Gerçekten de, bu anlattığımız elçilerin hayat hikayelerinde, akıl ve sağduyu sahipleri için nice dersler, nice ibretler vardır. Bu kıssaları size bildiren Kur'an, kesinlikle insan ürünü bir kelâm, uydurulmuş bir söz değildir; aksine, kendisinden önceki vahiy, bilgileri –nin bozulmuş kısımları düzelterek— onaylamak, insanın hem bu dünyada, hem de âhirette kurtuluş ve mutluluk yolunda ihtiyaç duyabileceği her şeyi açıkça ortaya koymak ve hakka yürekten iman eden bir topluma, hakîkati gösteren bir hidâyet ve rahmet kaynağı olmak üzere bizzat Allah tarafından gönderilmiş son İlâhî Kitaptır.